

Poesia en models

Joan Asbert

*Premi Grandalla de poesia, dotat per Crèdit Andorrà,
de la XXXVII Nit Literària Andorrana, 2014*

25^{anys} llegint junts
Pagès editors
LLEIDA, 2015

Aquesta obra va ser guardonada amb el premi Grandalla de poesia,
dotat per Crèdit Andorrà, atorgat en la XXXVII Nit Literària Andorrana, 2014.

El jurat estava format per: Anselm Diví, Josefina Obiols i Denisa Font.

© Joan Asbert i Luengo, 2015
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2015
carrer Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat
Primera edició: juliol de 2015
ISBN: 978-84-9975-646-2
DL L 932-2015
Disseny: Ton Gorgues / Xavier García
Impressió: Arts Gràfiques Bobalà, S L

« imprès a **lleida** »

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

Prefaci de l'autor

L'autor de poesies, a més de construir l'edifici poètic n'ha de ser el decorador. El visitant —lector— ha de trobar en cada peça una nova sensació, cada cambra —poema— ha de ser diferent, dintre de la unitat.

La poesia moderna demana síntesi. El material ha de ser la paraula triada, escaient, única. Cal prescindir de la retòrica inútil, cada mot ha de tenir el seu lloc en el poema, el seu rol. A cada vers, l'autor ha de passar el garbell i reservar-ne els mots capaços de comunicar al receptor els mateixos sentiments que l'han mogut a escriure'ls i que romanien al seu endins, ansiosos de veure llum.

Quan el lector enceta un poema espera trobar-hi una idea, un fet, una circumstància expressada en termes que aportin dolçor a la vida atzarosa i bellesa en les paraules.

O aquesta és la finalitat de qui signa aquest llibre, la qual cosa no pressuposa que ho hagi aconseguit.

J. A.

Introducció

En aquest llibre hi trobareu un centenar de poesies i quatre models usuals d'expressió. No pas escrit amb vocació docent, sinó com un *divertimento*, si voleu.

- a. Poesia clàssica amb metre, ritme i rima
- b. Poesia amb mètrica i ritme, sense rima (versos blancs, estramps)
- c. Poesia amb peus grecs
- d. Poesia lliure

Com a escriptor de poesies, en qualsevol d'aquests models m'hi sento identificat plenament. Nogensmenys deixeu-me expressar el meu parer, adreçat a lectors no gaire versats en l'art poètica, vers cada un dels models que acabo d'esmentar.

El model **a** pressuposa més treball en l'elaboració i un acabat més rigorós.

El model **b** no necessita tanta concordança i a canvi ofereix més llibertat d'expressió. Permet aplicar el mot o el verb tal com surt del cor, només subjecte al mateix nombre de síl·labes a cada vers (isosil·làbic).

El model **c** es basa en el ritme i conté tants ritmes interns com peus; adequat, si es vol, entre altres aplicacions, per escriure lletres de cançons.

La poesia lliure **d**, malgrat que disposa d'aquesta llibertat d'escriptura, com ho diu el nom, requereix un cert ritme de fons que agombolarà tot el poema.

A la cuinera

Poses el teu art al zel de la cuina,
compons sortilegis amb sucre i amb sal,
ets protagonista de feina artesana
dins de l'uniforme del teu davantal.
Conceps una obra de curta durada
que serà admirada uns instants solament
i sota amenaça de forquilla i daga
serà demolida pel dany d'unes dents.
I no faràs res per salvar la teva obra,
estava previst el drama final,
serà com la fi dels ninots de les falles
que incinerarà el foc de la fam.
Els bons artesans de la pira a València
l'endemà dels focs ja fan nova escultura,
tu, després de l'àpat, entre les ruïnes,
ja fas el disseny de la menja futura
i no esperes premi perquè el teu concurs
ve de les calendes de la societat,
se n'ha fet un dogma tan repetitiu
que aborda una mena de frivolitat.
Però et dic, cuinera, que el fus del teu joc
fa amable la vida i és tan generós
que en eixa tupina que poses al foc
s'hi couen els gèrmens de tots els amors.

A sang calenta

Avui t'espurnejava la mirada,
la veu duia rancors del pensament,
un fum encegador t'emboirina,
el fum de sang calenta quan s'encén.

On era la blanor de l'esperit
que fa vibrar la gent a l'escenari
que dus en recitar com un rosari
i et fa veure més clar la negra nit?

On era el sentiment que t'allibera,
que deixa el cor obert de bat a bat
perquè quan bufa el vent damunt de l'era
s'endugui tot el boll i deixi el blat?

Semblava que el follet de la venjança,
que tots duem a dins algun moment
havia començat la seva dansa
i anava entaforant-se per la pell,

que quan un altre jo se'ns apodera
la nostra mà rellisca del timó
i el vent s'endú la nau amb la fal·lera
allà on no governa la raó.

I anava teixint sarga i amenaces
un bleix mal aguantat entre les dents
mes com el temporal que mulla i passa
t'anaves, poc a poc, trobant més bé.

Però del resultat de la tempesta
a terra hi ha senyals de reguerots
i quan el sol traurà colors de festa
haurà deixat el camp tot ple de sots

i encara que el mal temps que al cel penjava
no duia voluntat de fer cap mal
damunt de l'alzinar que el contemplava
la mà ja va fer caure la destrat.

Adéu Martí

Trenca el silenci la veu de la mare
abans que l'alba il·lumini la prada:
Martí, Martí!

Cal anar al bosc a esporgar la malesa
o a segar el blat quan l'espiga rosseja
o a tallar pins.

Una torrada que et fas a la brasa,
un all fregat i un xic d'oli, no massa,
i a fer camí.

L'aire que et besa et desvetlla les nines,
portes al coll la destrat ben polida
pel bosc endins,
saps on està cada herbei, cada pedra,
tantes vegades has fet la dreuera
que sou amics,

els ocells quan tu passes s'aturen
i un esquirol amb la cua et saluda
i tu somrius,

roures airosos, falgueres i alzines
alcen un rostre quan tu te les mires
tot envanit.

Amb tres gambades el dia s'aixeca,
vora del marge, al repeu de la feixa
jeu el conill,

car de la plana i d'aquelles carenes
la teva estampa de fang de la terra
van esculpir,
    et van fer el cos d'un brancam d'atzavara
    i el cor de perles de moll de rosada
    del mes d'abril.

Però una nit de tardor, de feresa,
aquella dama vestida de negre
t'ha pres del llit.

    Ara han desat la destral a l'armari
    i l'esquirol esperant-te que passis
    ha emmalaltit.

La papallona, de dalt d'unes mates
va mormolant tot fent moure les ales:
Adéu, Martí.

Amor amb pintura i paraula

Voldria pintar amb paraules
allò que Rembrand pintava,
ah, si fossim dos amics
afigurant una cara.

Tu en pintaries els ulls,
jo ressenyaria l'ànima,
tu amb paleta de colors
jo amb paraules ben triades,
es batrien el pinzell
i la ploma de becada
cara a cara ploma i art
en duel de matinada,
lluita de mots i colors
enfrent del jardí de l'ànima,
quin combat tan desigual
per a la mateixa dama,
tu pintaries l'amor
que desprèn una mirada
jo n'escriuria cançons
pel trobador i la guitarra,
ensenya'm a fer el dibuix
d'una cara enamorada,
jo et diré el mot escaient
per fer somniar l'amada,

ensenyam a acolorir
un somriure al trenc de l'alba
i jo et llegiré el missatge
dels ocells de matinada.

Taula

7	Prefaci de l'autor	48	El meu jardí
9	Introducció	50	El vestit de l'amic perdut
11	MÈTRICA, RITME, RIMA	51	Era idiota
13	A la cuinera	52	Hauria
14	A sang calenta	53	Jazz
16	Adéu Martí	54	Liceu
18	Amor amb pintura i paraula	55	Llum de fletxa
20	Bufona que seus davant	56	Mataporc
22	Cirerers de l'Empordà	58	Naufregi
23	Confessió	59	Ocells, per què canteu
24	Doneu-me primaveres	61	Recel
25	El mot més bell és ell	62	Sant Jordi
26	Elegia a l'escorpí	64	Separació
27	Espelmes i octaves	66	Xipollejant
29	Gràcies per tot, Ernest	69	PEUS GRECS
30	Himeneu	71	Ànima solitària
32	Neix una flor cada dia	72	Ball de noccs
33	Poema de carrer	74	Carrer avall
35	Potser no ho saps	76	Cauen
36	Rosa blanca	78	Guerra
38	Sonet de la vida i la mort	79	Llàgrima
39	Vailet	80	Moulin Rouge
41	ESTRAMPS. MÈTRICA SENSE RIMA	81	Notes, ritmes, amors i flors
43	Agulla d'estendre	82	<i>Only you</i>
44	Atemptat	83	Passà davant meu sense mirar-me
45	Cap record	85	Potser et faries més lluny
46	Compartim els minuts	86	Seu a la falda
47	Comptant albaides		

- 87 Temporal
88 Túmul de flor seca
89 POESIA LLIURE
91 A un infant autista
92 Amb la pau a l'ànima
93 Anàlisi
94 Antàrtida
95 Aquest cel i aquest sòl
96 Avis
97 Caminarem
98 Campanades
99 Cant a la ignorància
100 Casablanca
101 Caveguet
102 *Ciència i caritat. Picassiana III*
103 Coberts de restaurant
105 Cor meu
106 Corbatera
107 Deixalla
108 Demà
109 Destins
110 *Dona plorant. Picassiana II*
111 *El día que me quieras*
112 Envit de la mar i del sol
114 Esperant la musa
116 Flor del dia
117 Granera 2003
120 Joventut que fou
121 La veu
122 Lluís Llach
123 No te la miris
124 Passada la boira
125 Passen trens (I)
126 Passen trens (II)
127 *Paulo vestit d'arlequí.*
Picassiana I
129 Pluja
130 Queia la pluja bojament
131 Recer
132 Redempció
133 Silenci amb compàs de
rodona
134 Temps
135 Tot és ara com era
136 Tristesia
137 Un guia de museu
138 Vine (I)
139 Vine (II)

Col·lecció Biblioteca de la Suda

Últimes publicacions

158. Joan-Elies Adell, *Si no et tinc*, 2013.
159. Jordi Jové, *Les hores oblidades. Poesia (1983-2003)*, 2014.
160. Joan Duran i Ferrer, *Extrema llum*, 2014.
161. Jordi Pàmias, *Terra, mite, àngel. Obra poètica V*, 2014.
162. Gemma Casamajó, *Terra campà*, 2014.
163. Joan Asbert, *Amanida de fruites*, 2014.
164. Ramon Guillem, *La set intacta*, 2014.
165. Joan Callau, *L'avis de l'àngel*, 2014.
166. Akiko Yosano, *Cabells enredats*, 2014.
167. Manuel Bellver, *Nord*, 2014.
168. Jordi Guardans, *La presència del transparent. Obra completa 1994-2014*, 2014.
169. Joan Carles González-Pujalte, *Les coses i els miratges*, 2015.
170. Marc Rovira, *Els ocells de la llum*, 2015.
171. Nati Soler Alcaide, *La lentitud del ramat*, 2015.
172. Montserrat Butxaca, *La casa de la vida*, 2015.
173. Carles Dachs, *A dalt més alt*, 2015.
174. Pep Cortès, *Itineraris poètics*, 2015.
175. Klaus Ebner, *Blaus/Bläuen*, 2015.
176. Xavier Casassas, *Mots*, 2015.
177. Joan Asbert, *Poesia en models*, 2015.

SÈRIE TRANSVÀRIA

7. Guillem Viladot, *Abans podríem passar pel Louvre*, 2000. Pròleg de J. Pont.
8. Ernest Ibáñez Neach, *El camí del vent*, 2000.
9. Manuel de Pedrolo, *Us convida a l'acte*, 2000. Edició i pròleg de X. García.
10. Henri Michaux, *La nit es mou*, 2001. Traducció de M. de Pedrolo i il·lustracions de B. Rossell.
11. Patrick Gifreu, *Caudí, la glòria del gran arquitecte*, 2003. Il·lustracions de Frederic Amat.
12. Enric Casasses, *Uh!*, 2007.
13. Carles Hac Mor, *Regoc*, 2009.
14. Dolors Miquel, *El Mussot*, 2009.
15. *Poesies de Màrius Torres*, 2010. A cura de Margarida Prats.
16. *Versions de poesia europea, per Màrius Torres*, 2010. Estudi i edició de Pere Ballart i Jordi Julià.
17. Carles Hac Mor, *Obra completa punt u*, 2011.
18. *Poesies de Màrius Torres*. Edició especial limitada amb il·lustracions de Joaquín Ureña. A cura de Margarida Prats, 2012.